

KOMPOZİSYON

Kelime anlamı:

- Ayrı ayrı parçaları bir araya getirerek bir bütün oluşturma biçimi ve işi.
- Öğrencilere duygu ve düşüncelerini etkili ve düzgün bir biçimde anlatmaları için yaptırılan yazılı veya sözlü çalışma, tahrir, kitabet (TDK).

Güzel sanatlarda kompozisyon

Kompozisyon terimi özel olarak resim, heykel, grafik tasarım ve fotoğraf alanları için kullanılır. Sanat yapıtında, parçaların bir bütün içinde; sanatın unsurlarını gözeterek düzenli olarak bir araya getirilmesidir.

Fotoğrafta kompozisyon fotoğraf çerçevesinin içine yerleştireceğimiz nesnelere düzenleme anlamına gelir.

İyi bir kompozisyonun özellikleri:

İlgi Merkezi

- Çerçevenin içinde ilgiyi üzerinde toplayan bir konunun olması gerekir. Ancak bu yolla ilk bakışta neyin fotoğrafı olduğu anlaşılabilir.

Çizgiler

- Aslında sanatsal temsillerde tasvir edilen çizgiler gerçek hayatta yoktur (çizgisel perspektifi düşünün).
- Ama bazı durumlarda örneğin açık bir ufku izlerken ya da bazı nesnelere belirli uzaktan bakarken bir ufukta yolun gözden kaybolması gibi bazı optik fenomenler fark edebiliriz.
- Düz çizgiler sükunet, huzur etkisi yaratabilir veya bazı durumlarda yukarıya doğru olan düz çizgiler büyüklük etkisi yaratabilir.
- Eğri çizgiler: görüntülerde genellikle akış izlemini uyandırmak için kullanılır.
- Manzara fotoğrafı çekerken, ufuk çizgisinin eğri olmamasına dikkat etmek gerekir.

Ön plan-Arka plan İlişkisi

- Ön planda yer alan nesne veya kişi(ler) büyük bir yer kaplar, arka plana doğru küçülürler. İlgili merkezi ön plandadır, ama arka planın da ön plandaki anlatımı destekler nitelikte olması gerekir.
- Ön plan arka plan ilişkisinde, dikkat edilecek en önemli nokta nesnelere üst üste bindirmemektir.

Birlik

- Fotoğrafta tüm temsili oluşturan nesnelere aynı zamanda kendi içinde ilişkili olmalıdır.
- Nesnelere hem birbiriyle ilişkili hem de çerçevenin bütünüyle ilişkili olmalıdır.

Çeşitlilik

- Farklı biçim ve türlerin bir arada olmasıdır. Farklılık tasarımı görsel ve kavramsal bir önem verir.
- Özellikle kontrastın kullanılması boyut ya da rengin farkını vurgular.

Denge

Nesnelere fotoğrafın belirli bir bölgesi diğerini ezmeyecek şekilde ya da bir bölgenin diğerinden daha ağırlıklı olmayacağı şekilde yerleştirmek.

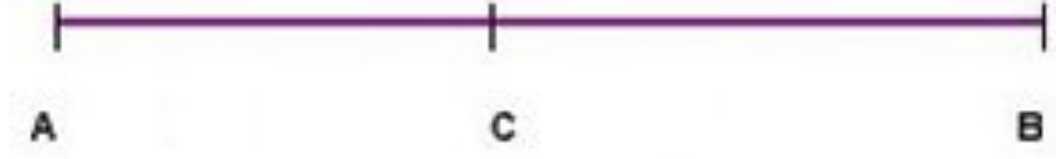
İki tür denge vardır:

- Simetrik denge
- Asimetrik denge

Altın Oran

- Bu oran genellikle doğanın güzelliğinin bu formüle dayandığına inanan matematikçiler ve sanatçılar tarafından kullanılır. Bu resimde altın oranın en sofistike biçimini olan *Fibonacci Spirali*'ni görüyoruz.
- Altın oran ile Fibonacci sayıları arasında ilginç bir ilişki vardır. Ancak altın oran kullanımını çok daha eskilere gider.

Altın kesim hesaplaması

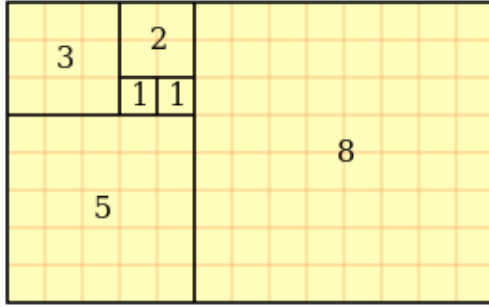

Altın Oran; $CB / AC = AB / CB = 1,618$

Altın oranı genellikle klasik Rönesans ressamaları kullanmıştır.

Leonardo da Vinci'nin *Vitruvian Man* eskizi altın oranın sanat alanında kullanımının en bilinen örneğidir. da Vinci bu düşünceyi İtalyan Mimar Vitruvius Pollio'dan almıştır.

- Fibonacci Spirali altın oranın en yaygın kullanımlarından biridir. Bu geometrik şekil kuramı deniz kabuğunun şeklinden etkilenmiştir ve doğanın kendisinde görülebilir.
- Bu bölümlenmede her parçaya numaralar verilir ve 1'den sonraki her sayı kendinden önce gelen sayıyla toplanır. 1,1,2,3,5,8,13,21,34 vb.

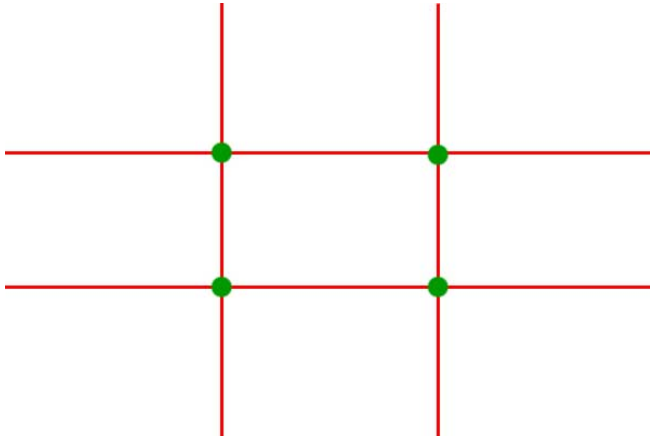
35 mm. filmin oranı (3:2 (24mmx36mm)) altın oran ilkesine çok yakındır. Bu nedenle pek çok fotoğrafçı çerçevelerini oluştururken altın orandan faydalanır.

Altın oranın fotoğraf alanında kullanımı Henri Cartier Bresson, Ander Kertesz gibi klasik çerçeveyi tercih eden fotoğrafçıların çalışmalarında görülebilir.

1/3 kuralı (3'ler kuralı)

- Altın oran gibi daha çok resim, fotoğraf ve tasarımda kullanılan bir kompozisyon kuralıdır. Bu kurala göre çerçeve 2 yatay ve 2 dikey çizgi ile 9 eşit parçaya bölünür.
- Bu bölünmede en önemli görüntü çizgelerin birleştiği noktalara yerleştirilmesi gerekir.

1/3 kuralının faydaları

- Altın oranı kullanmaktan daha kolaydır.
- Nesnelerin bu noktalara yerleştirilmesiyle ortaya yerleştirilmesine göre daha dinamik bir görüntü oluşturduğu söylenir.
- Manzara fotoğrafında 3'ler kuralı yatay çizgilerin ufuk çizgisini belirlemek üzere kullanımıyla ilgilidir. Bazı durumlarda ufuk çizgisi vurgulanmak istenen bölgeye göre yer değiştirebilir.

Çekim açıları

Normal (Göz hizası)

Üst açı

Alt açı

Çekim ölçekleri

- Genel plan
- Boy plan
- Bel plan
- Diz plan (Amerikan çekim)
- Göğüs plan
- Omuz plan
- Baş plan
- Ayrıntı

Dikkat edilecek noktalar

- Modelinizi eklem yerlerinden kesmeyin.
- Portre fotoğrafı çekerken baş boşluğu bırakmayı unutmayın
- Portre fotoğrafı çekerken modelinizin baktığı yönde bakış boşluğu bırakmayı unutmayın.